

SIGLINGASTOFNUN

Áætlun um öryggi sjófarenda

Vatnspéttleiki skipa

Ráðstefna um öryggi sjómanna
haldin í Fjöltækniskóla Íslands
27. september 2006

Jón Bernódusson
Siglingastofnun Íslands

Vatnspéttleiki skipa

Hugmyndir að verkefningu

- Tillögur rannsóknarnefndar sjóslysa í öryggisátt
- Leki kemur að skipi og það sekkur
- Una í Garði, GK-100 (1207), sekkur 17. júlí 2001, tveir skipverjar farast
- Ófeigur II, VE-324 (2030), sekkur 5. desember 2001, einn skipverji ferst
- Anton, GK-68 (1764), leki kemur að skipinu 21. apríl 2001
- Herkúles, SF-125 (1770), leki í vélarúmi 22. apríl 2002
- Aron, ÞH-105 (2333), sekkur 30. september 2002

Vatnspéttleiki skipa

Verkefnið

Komi leki að skipi er vatnspétt niðurrólfun þess og vatnspéttleiki milli bols og sjávar og milli hólfa og rýma afar mikilvægt atriði hvort skipið sökkvi eða ekki.

Vatnspéttleiki skipa

Aðilar að verkefninu

- Siglingastofnun Íslands
- Navis – Fengur ehf.
- Ýmsir aðilar fengnir til að lesa yfir með tilliti til íslensku og faglegrar yfirferðar
- Heimildaskrá

Vatnspéttleiki skipa

Forsendur

- Almennt ástand er nokkuð gott í íslenskum fiskiskipum
- Gildandi reglur eru markvissar og nokkuð tæmandi
- Reglur þarf þó stöðugt að bæta og endurskoða
- Öryggiseftirlit skipa þarfnast mótunar og styrkingar
- Flest sjóslys hafa orðið vegna leka um vatnspétt þil
- Auka þarf skilning sjómanna á mikilvægi vatnspéttleika
- Auka og virkja þarf meðvitund útgerða og áhafna varðandi öryggismál

Vatnspéttleiki skipa

Uppbygging verkefnisins

- Upplýsingaöflun
- Tæknilegar forsendur
- Vatnspétt niðurrhólfun, loftræsting og loftskipti lokaðra rýma
- Stöðugleiki skipa
- Hönnunarforsendur
- Niðurstöður og ráðstafanir
- Samantekt ástandsskoðana í viðauka

Vatnspéttleiki skipa

Niðurstöður og ráðstafanir

- Breytingar á reglum
  - reglur um öryggi fiskiskipa, 15 m og lengri
  - reglur um smíði og búnað báta, 15 m og styttri
- Skilgreindar ráðstafanir
  - áhersluatriði í áætlun um öryggi sjófarenda
  - framtíðarlausnir

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

- Skilrúmsteikning
  - gerð skuli krafa um teikningu af öllum vatnspéttum skilrúmunum skipsins

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

- Lekaviðvörðun í vélarúmi
  - kröfur eru um lekaviðvörðun í vélarúmi með ljósi, hljóðmerki eða hvoru tveggja.
  - lekaviðvörðun í vélarúmi á að hafa bæði með ljós- og hljóðmerki
  - lekaviðvörðun í þurrrýmum

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

- Botnlokar
  - botnlokar skulu ævinlega vera fjarstýrðir ef greiður aðgangur er ekki fyrir hendi
  - auka eftirlit með botnlokum

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

- Hliðarlúgur
  - setja reglur um takmörkun á afmörkuðu vatnspétu rými innan hliðarlúga

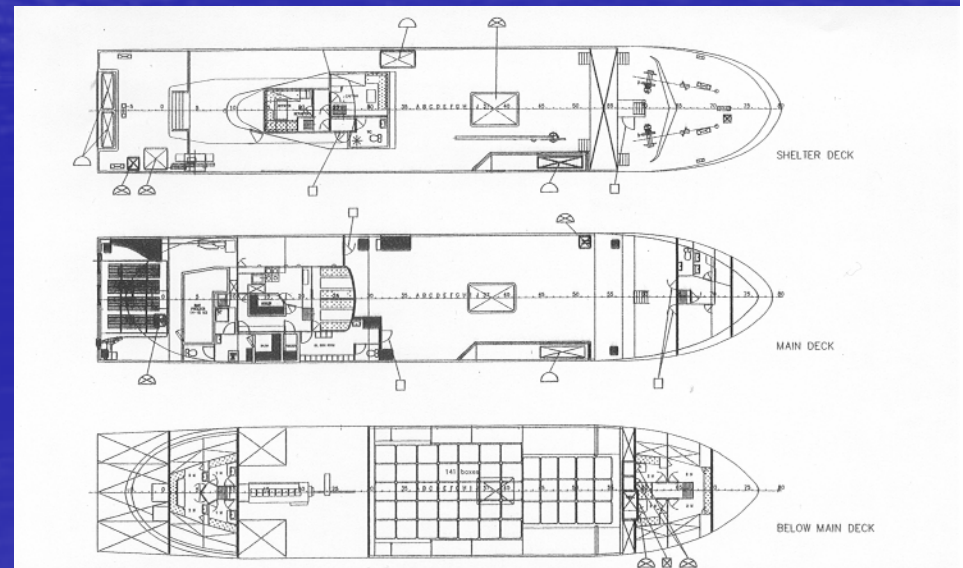

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

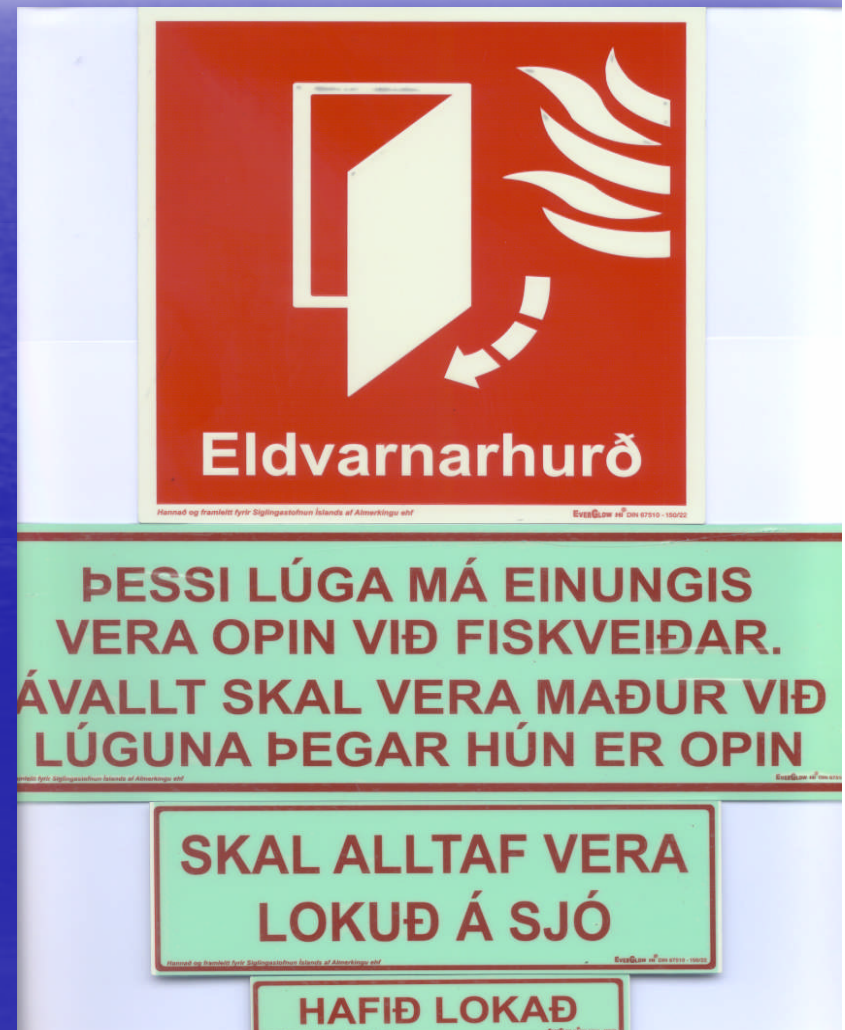
- Niðurhólfun
  - vantar reglur um niðurhólfun á millipilfari

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

- Skilti
  - engar skýrar reglur eru um skilti á hurðum og lúgum
  - áætlun um öryggi sjófarenda hefur látið gera skilti til að senda útgerðum

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

- Loftræsting
  - engar skýrar reglur eru um loftræstingu í skipum
  - reglur krefjast 6 loftskipta á klukkustund í vinnslurýmum
  - loftræstingarkerfi oft léleg og illa hreinsuð
  - hurðum og lúgum oft haldið opnum til að loftræsa rými

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

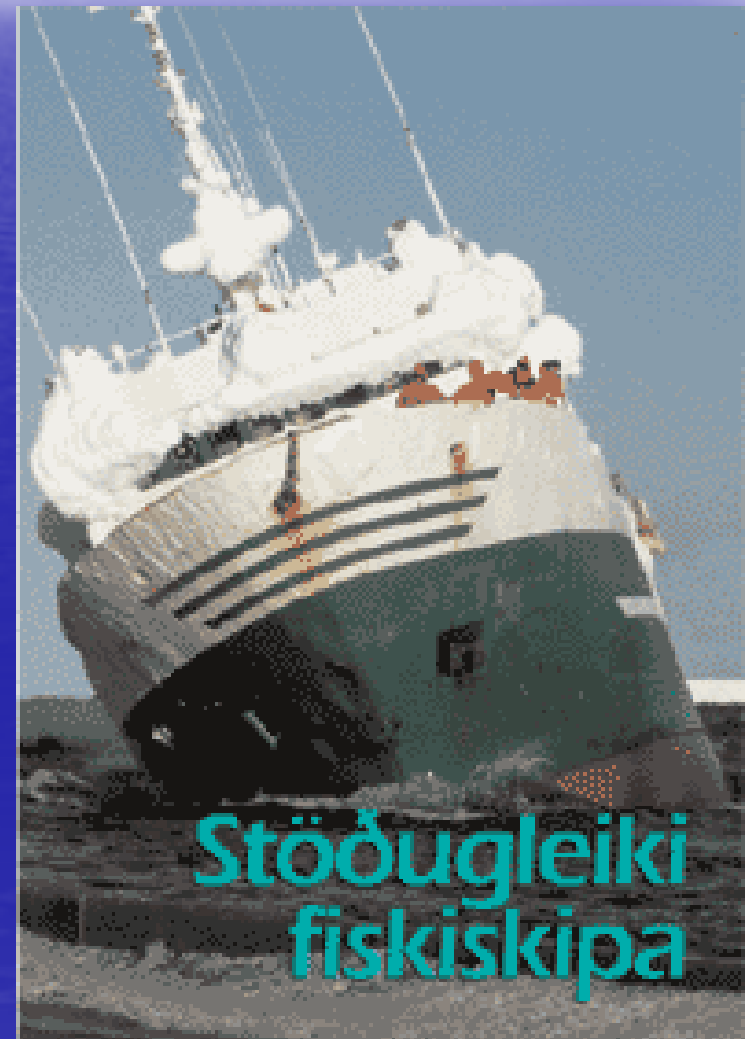
- Hleðslumerki
  - kröfur eru í reglum um hleðslumerki einungis í nýjum skipum
  - setja tilskilinn aðlögunartíma fyrir eldri skip

Vatnspéttleiki skipa

Breytingar á reglum

- Stöðugleiki
  - reglur um stöðugleika almennt góðar
  - gera verður kröfur um að samþykktir stöðugleikaútreikningar séu til fyrir öll hleðslutilvik sem reikna má með að skipið fái
  - nauðsynlegt er að einfalda stöðugleikagögn

Vatnspéttleiki skipa

Skilgreindar ráðstafanir

- Viðhorf til öryggismála
  - viðhorf sjómanna til eigin öryggismála þarf að efla með upplýsingum í formi fræðsluefnis og átaksverkefna
  - huga ber að björgunaræfingum um borð í skipum
  - huga ber að þróun björgunar- og öryggisbúnaðar

Vatnspéttleiki skipa

Skilgreindar ráðstafanir

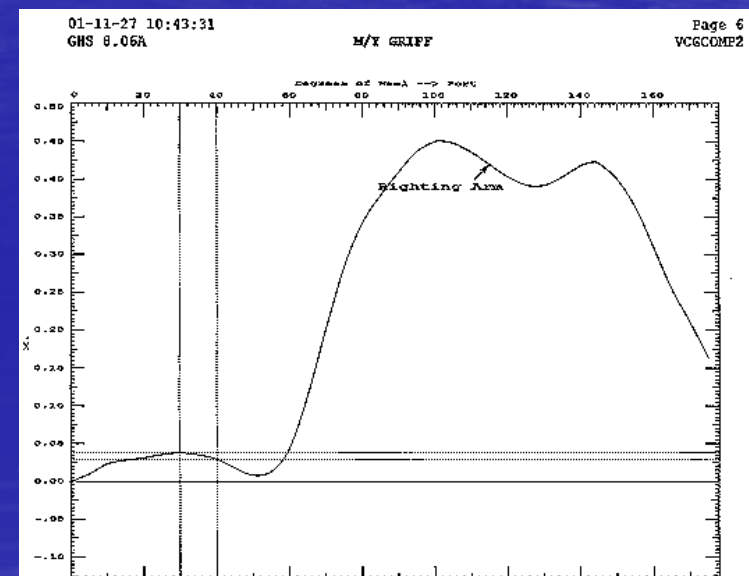
- Reglur flokkunarfélaga
  - reglur flokkunarfélaga varðandi fiskiskip er mismunandi
  - mikilvægt að flokkunarfélög taki mið af alþjóðlegum kröfum um öryggi fiskiskipa.

Vatnspéttleiki skipa Skilgreindar ráðstafanir

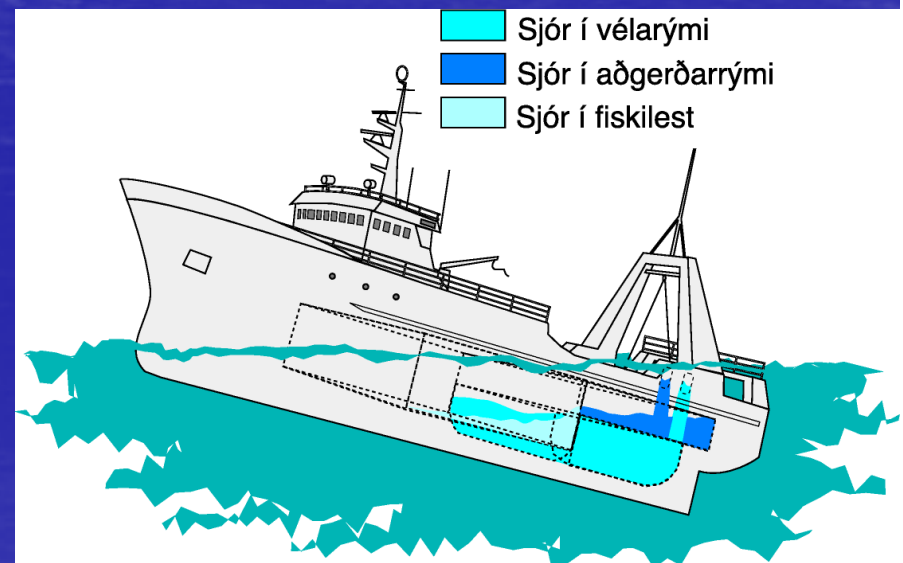
- Stöðugleiki
  - stöðugleiki er verðugt rannsóknarverkefni út af fyrir sig
  - skoða ber sérstaklega lekastöðugleika
  - skoða ber sérstaklega áhrif frá veðri og sjólagi

Vatnspéttleiki skipa

Skilgreindar ráðstafanir

- Annað
  - viðhorf sjómanna til öryggismála skiptir miklu máli
  - áhöfn á að þekkja öryggisbúnað skipsins
  - auka þarf þekkingu sjómanna á vatnspéttleika skipa
  - rannsóknarverkefni Siglingastofnunar um vatnspéttleika skipa

Vatnspéttleiki skipa

TAKK FYRIR ÁHEYRNINA